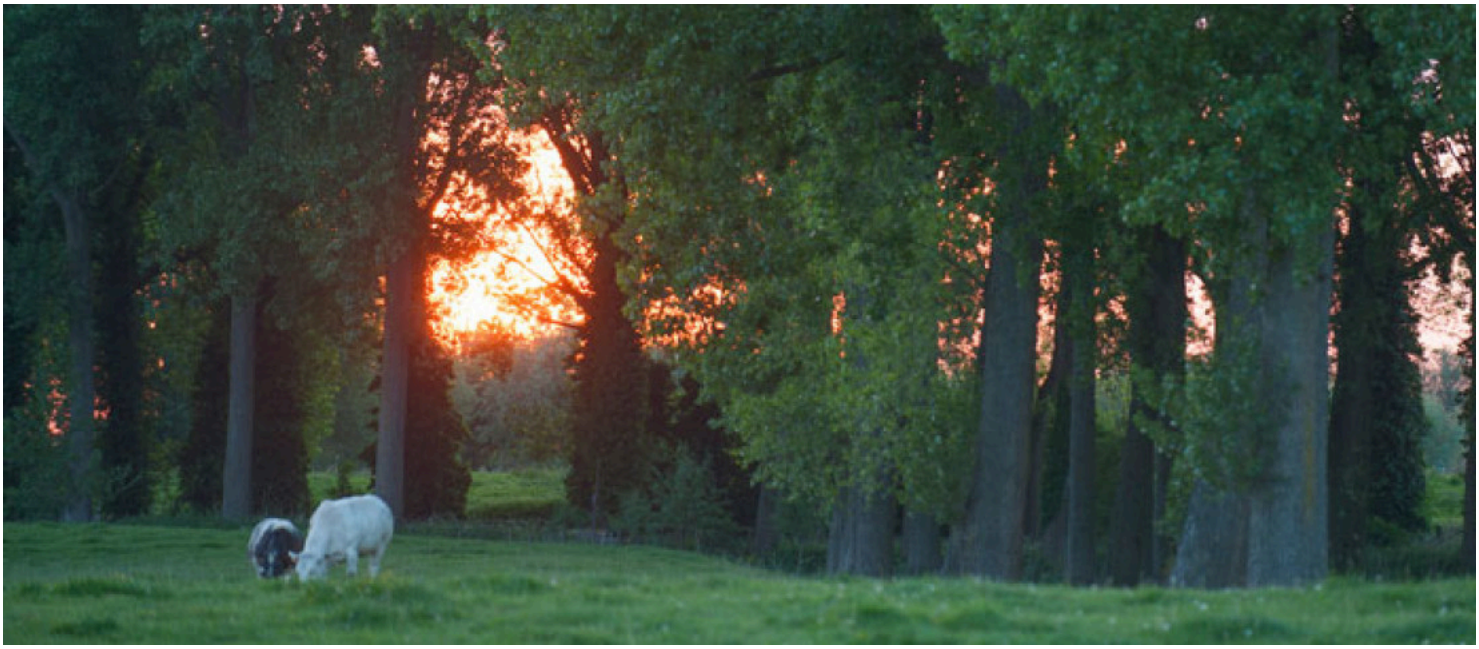
nieuws

"Meer aandacht nodig voor agro-ecologie in Farm2Fork"

nieuws

De toekomstige voorstellen voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) zijn niet in lijn met de ‘van boer tot vork’-strategie die de Europese Commissie heeft bekendgemaakt. Dat is de visie van een aantal Vlaamse organisaties, maar ook een internationaal collectief van onderzoekers is die mening toegedaan. Zij pleiten allebei voor meer aandacht voor agro-ecologie en voor landbouw op maat van de boer.

26 JUNI 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:55

De toekomstige voorstellen voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) zijn niet in lijn met de ‘van boer tot vork’-strategie die de Europese Commissie heeft bekendgemaakt. Dat is de visie van een aantal Vlaamse organisaties, maar ook een internationaal collectief van onderzoekers is die mening toegedaan. Zij pleiten allebei voor meer aandacht voor agro-ecologie en voor landbouw op maat van de boer.

Wervel, Boerenforum en Voedsel Anders hebben een open brief gericht aan de ministers van de Vlaamse regering om de kwestie aan te kaarten. Daarin stellen ze dat ze enthousiast zijn over de krijtlijnen van de ‘van boer tot vork’-strategie (Farm to Fork). “Deze aanpak inspireert, maar de grote vraag blijft hoe deze strategie zich verhoudt tot de voorgestelde hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Het bevreemdt ons dat de Commissie een werkdocument publiceerde waarin het besluit dat de voorliggende GLB-voorstellen verenigbaar zijn met de Green Deal, de ‘van boer tot vork’-strategie en de biodiversiteitsstrategie”, klinkt het.

De huidige voorstellen voor het nieuwe GLB kunnen volgens de organisaties niet bijdragen aan de opbouw van een sterk landbouw- en voedselbeleid in de EU. “Zij kunnen noch de oorspronkelijke doelstellingen, noch de negen nieuwe doelstellingen verwezenlijken. Daarvoor zijn coherente beleidsmaatregelen nodig op alle beleidsgebieden van de EU, waaronder het economisch, fiscaal, handels-, landbouw- en voedsel-, milieu-, consumenten- en sociaal beleid. Dat is nu niet het geval”, staat te lezen in de open brief.

Ze wijzen op de nood aan een holistische aanpak waarbij er kansen worden gecreëerd en mechanismen worden opgezet voor de ondersteuning van kleinschalige voedselvoorziening en boerenlandbouw. “Het industriële voedselsysteem is wezenlijk de oorzaak van de uitbuiting van boeren en boerinnen, de erosie en verontreiniging van bodem, water en lucht, ongezonde diëten die leiden tot obesitas, het verlies van biodiversiteit en het overmatig gebruik van pesticiden, meststoffen en antimicrobiële middelen”, beweren de organisaties.

Zij menen dat een verantwoord en rechtvaardig voedsel- en landbouwbeleid gebaseerd moet zijn op de beginselen van voedselsoevereiniteit. Zo’n beleid moet in hun ogen ook democratisch zijn en vanuit milieuoogpunt duurzaam gericht zijn op de verwezenlijking van de Green Deal-ambities. “Zo kan dit de aanzet vormen om de grondoorzaken van de crisis waarin we vandaag zitten, bij de wortels aan te pakken. Een grondige vernieuwing van het gangbare landbouwdenken moet dan zorgen voor een evolutie in de richting van agro-ecologische landbouw”, luidt het.

Meer aandacht voor boer die risico neemt

Boerenforum, Wervel en Voedsel Anders vinden dat er meer aandacht moet komen voor de boer die risico neemt. “Vier jaar op rij kennen we nu extreme droogte. De beste manier om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen, is investeren in agro-ecologische technieken, want deze vorm van landbouw zorgt voor toenemende weerbaarheid tegen klimaatverandering en een afname van de uitstoot van broeikasgassen in combinatie met een toename van organisch materiaal in de bodems.”

Volgens de open brief betalen de boeren en boerinnen de rekening van de klimaatverandering. “Daar komt bovenop dat het rampenfonds over enkele jaren uitgefaseerd is. De verzekering tegen risico’s wordt overgelaten aan de private markt en door de klimaatverandering zorgt dit voor druk op de premies. Het werk van boeren kunnen we via de markt vergoeden, maar de risico’s tegen weersomstandigheden, plagen, klimaatverandering en dergelijke moeten gedekt worden door de samenleving als geheel”, schrijven de organisaties.

Maar een voedsel- en landbouwbeleid moet in hun ogen een rechtvaardige prijs garanderen voor het werk van boeren en boerinnen en hun rechten beschermen. “Als het hervormde GLB zorgt voor een plafond aan de Europese ondersteuning van landbouwbedrijven van maximaal 50.000 euro per bedrijf, dan komt er een budget vrij van 12 tot 13 miljard euro. Dat geld kan dan gebruikt worden om voor nieuwkomers de toegang tot grond en markten te verzekeren. Het moet gespendeerd worden aan een daadwerkelijke transitie naar een ander, agro-ecologisch landbouwmodel”, aldus Voedsel Anders, Wervel en Boerenforum.

Ze zien op dit moment ook een nefaste rol van de distributiesector “die boeren wurgcontracten oplegt”. Daarnaast is er de monopoliepositie van toeleveranciers van grondstoffen. “Aan grondprijzen en gestegen voederprijzen gaan op dit moment de familiale bedrijven in de korte keten kapot”, klinkt het.

Een belangrijke rol is er weggelegd voor innovatie, maar daarbij mogen de gespendeerde middelen niet blijven “vastplakken aan structuren”. “Wij pleiten voor innovatie mét de landbouwers en de burgers. Ook dat is agro-ecologie. Innovatie gaat daarbij verder dan het zoeken naar zuiver technische en technologische oplossingen. Belangrijker is met welk doel de Vlaamse landbouw wil innoveren. Willen we academici aan de slag houden, kennis exporteren als product of willen we onze boerenbedrijven coachen in hun zoektocht naar meer veerkracht? Wil Vlaanderen hier het verschil maken?”, vragen de organisaties zich af.

De coronapandemie toont naar hun mening aan dat er op voedsel- en landbouwgebied nood is aan een ander beleid. De organisaties vragen dat de Vlaamse regering met al deze bezorgdheden rekening houdt bij het opstellen van het strategisch plan voor he GLB dat de Europese Commissie aan de lidstaten oplegt. “Iedereen moet daarbij gehoord en gewaardeerd worden: de gangbare landbouw, de biolandbouw en de agro-ecologie, de vele korte ketenmodellen maar ook andere belanghebbenden zoals de consumentenorganisaties, de milieu- en natuurverenigingen.”

Tot slot vragen Wervel, Boerenforum en Voedsel Anders de Vlaamse ministers die deelnemen aan de Europese Ministerraden van Landbouw en Milieu ook om de uitgangspunten zoals aangereikt in de “van boer tot vork”-strategie, in de biodiversiteitsstrategie en in de Europese Green Deal, actief mee te nemen en te verankeren in de besprekingen van de hervorming van het GLB dat in 2023 van start zal gaan.

Internationaal collectief

Eenzelfde geluid is te horen bij collectief van wetenschappers die actief zijn in het vakgebied van voedselzekerheid. Zij stuurden een open brief naar de Europese Commissie waarin ze hun bezorgdheden uiten over de ‘van boer tot vork’-strategie. Enerzijds zien ze zeker kansen in deze strategie, maar anderzijds vinden ze dat er onvoldoende aandacht is voor een brede waaier aan voedselproductiesystemen. “Op die manier kan de strategie onvoldoende steun voorzien voor kleinschalige landbouw of boerenlandbouw”, klinkt het.

Ook hier zien ze weinig complementariteit tussen de voorstellen voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid enerzijds en de ‘van boer tot bord’-strategie en de Green Deal anderzijds. De wetenschappers zijn van mening dat de rol en het potentieel van agro-ecologie in Europese voedselsystemen onvoldoende tot uiting komt in de Europese strategie over landbouw. “Er zijn meer ambitieuze doelstellingen nodig om ecologische praktijken te promoten”, klinkt het onder meer.

Ze erkennen dat de ‘van boer tot bord’-strategie een grote stap voorwaarts is, maar ze zijn van mening dat de strategie niet ver genoeg gaat om een divers, duurzaam en rechtvaardig voedselsysteem in heel Europa te garanderen. Daarom roepen ze de Commissie op om rekening te houden met hun voorstellen.

Beeld: Natuurpunt

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada